

PROGRAM WSPÓŁPRACY GMINY WIERZBICA
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ INNYMI PODMIOTAMI
PROWADZĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ POŻYTKU PUBLICZNEGO NA ROK 2027

Wstęp

Organizacje pozarządowe są przejawem aktywności obywateli, działają z własnej woli na rzecz dobra wspólnego. Stanowią istotny element demokracji i społeczeństwa obywatelskiego. Pełnią rozmaite funkcje w społeczeństwie: uczą, pomagają, przeciwdziałają konsekwencjom społecznych nierówności, proponują innowacyjne rozwiązania. Organizacje są platformą współpracy ludzi, których łączą wspólne wartości, idee, zainteresowania.

Współpraca organizacji pozarządowych z samorządem terytorialnym wyraża się w ich partnerskim i ciągle doskonalonym łączeniu działań na rzecz dobra społeczności lokalnej. Władze Gminy Wierzbica dostrzegają, że aktywna działalność Organizacji jest z roku na rok coraz bardziej istotną cechą społeczeństwa demokratycznego, elementem spajającym i aktywizującym wierzbicką społeczność lokalną.

Organizacje rozwijają aktywność obywatelską, kształcą liderów społecznych. Do bieżącej efektywnej pracy istotne znaczenie ma zarówno wymiana doświadczeń między Organizacjami, jak i współpraca z organami samorządu terytorialnego. Jest to szczególnie ważne, kiedy Organizacje mają możliwość ubiegania się o znaczne środki z Unii Europejskiej. Przy ubieganiu się o te środki bardzo wysoko oceniany jest udział samorządu terytorialnego zarówno w dofinansowaniu projektu jak i jego realizacji.

Priorytetem władz Gminy Wierzbica jest służenie mieszkańcom oraz działającym na terenie gminy organizacjom pozarządowym w ramach posiadanych zasobów i kompetencji w sposób jak najbardziej skuteczny. Program wprowadza jasne i czytelne rozwiązania włączając organizacje w system demokracji lokalnej i stanowi dla nich propozycję współpracy w działaniach na rzecz Gminy Wierzbica.

Rozdział I – Postanowienia ogólne

1. Prawne podstawy współpracy określa ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
2. Władze samorządowe Gminy Wierzbica deklarują chęć współdziałania ze wszystkimi organizacjami pozarządowymi, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy, zwanymi dalej organizacjami pozarządowymi.
3. Program współpracy Gminy Wierzbica z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, jest podstawowym dokumentem opisującym zasady współdziałania władz samorządowych Gminy Wierzbica z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Gminy Wierzbica lub na rzecz jej mieszkańców.

4. Ilekroć w niniejszym Programie współpracy Gminy Wierzbica z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2027, mówi się o:

- 1) **dotacji** – należy przez to rozumieć dotację w rozumieniu art. 127 ust. 1 pkt 1 lit. e ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- 2) **konkursie** – należy przez to rozumieć otwarty konkurs ofert, o którym mowa w art. 11 ust. 2 i art. 13 ustawy;
- 3) **Gminie** – należy przez to rozumieć Gminę Wierzbica;
- 4) **Programie** – należy przez to rozumieć Program współpracy Gminy Wierzbica z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2027;
- 5) **umowie** – należy przez to rozumieć umowę na wykonanie zadania publicznego wraz z załącznikami;
- 6) **Urzędzie** – należy przez to rozumieć Urząd Gminy w Wierzbicy;
- 7) **ustawie** – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- 8) **Wójcie** – należy przez to rozumieć Wójta Gminy Wierzbica.

Rozdział II – Cele programu

1. Głównym celem współpracy:

- a) jest budowanie partnerstwa pomiędzy władzami samorządowymi a organizacjami pozarządowymi, służącemu diagnozowaniu i zaspokajaniu potrzeb mieszkańców oraz wzmacnianiu aktywności społeczności lokalnej,
- b) zapewnienie efektywnego wykonywania zadań publicznych,
- c) wspieranie rozwoju inicjatyw obywatelskich,
- d) promocja i rozwój idei ekonomii społecznej wśród organizacji pozarządowych oraz mieszkańców Gminy Wierzbica.

2. Cele szczegółowe współpracy w 2027 roku:

- a) stworzenie warunków do zwiększenia współpracy mieszkańców w celu efektywniejszego rozwiązywania spraw lokalnych;
- b) zmniejszenie kosztów ponoszonych przez gminę na wykonywanie usług publicznych przy utrzymaniu odpowiednich standardów świadczonych usług poprzez efektywne i nowatorskie rozwiązywanie problemów wspólnie z organizacjami pozarządowymi oraz pozyskiwanie przez te organizacje środków pozabudżetowych na realizację zadań wspólnych,
- c) wspieranie rozwoju inicjatyw obywatelskich i stymulowanie ich dzięki udziałowi środków budżetu gminy w rozwoju rynku usług społecznych finansowanego przez organizacje społeczne, fundusze charytatywne i prywatne,
- d) zapewnienie efektywnego wykonywania zadań publicznych gminy wynikających z przepisów prawa przez włączenie do ich realizacji organizacji pozarządowych,
- e) ściślejsza integracja organizacji z terenu gminy;
- f) intensyfikacja działań na rzecz rozwoju oraz promocji Gminy.

Rozdział III - Zasady współpracy

Gmina przy współpracy z Organizacjami kieruje się następującymi zasadami:

- a) **zasadą pomocniczości (subsydiarności)**, zgodnie z którą Gmina przekazuje Organizacjom kompetencje i środki do działania wszędzie tam, gdzie to jest możliwe, zaś Organizacje te aktywnie uczestniczą w określeniu zakresu współpracy i rzetelnej realizacji zadań,
- b) **zasadą suwerenności stron**, która oznacza, że Gmina i Organizacje realizując zadania publiczne są w stosunku do siebie równorzędnymi partnerami,
- c) **zasadą partnerstwa** – co oznacza, że Organizacje oraz inne podmioty, na zasadach i w formie określonej w Ustawie oraz zgodnie z trybem wynikającym z odrębnych przepisów, uczestniczą w identyfikowaniu i definiowaniu problemów społecznych, wypracowywaniu sposobów ich rozwiązywania oraz wykonywaniu zadań publicznych,
- d) **zasadą efektywności** – w myśl której Gmina wykorzystuje współpracę z Organizacjami do efektywnej realizacji zadań społeczno-ekonomicznych,
- e) **zasadą zachowania uczciwej konkurencji** – co oznacza, że wszystkie podmioty powinny mieć takie same szanse w dostępie do realizacji zadań publicznych,
- f) **zasadą jawności podejmowanych działań**, zgodnie z którą organy samorządu Gminy udostępniają Organizacjom informacje o zamiarach i celach realizowanych zadań publicznych, w których możliwa jest współpraca z tymi Organizacjami,
- g) **zasadą legalności**, w myśl której wszelkie działania organów samorządu Gminy oraz Organizacji odbywają się w granicach i na podstawie przepisów prawa.

Rozdział IV – Podmioty współpracy

1. Podmiotami współpracy ze strony władz samorządowych są:

1) **Rada Gminy** i jej komisje w zakresie:

- a) wytyczania polityki społecznej i określania obszarów współpracy z organizacjami pozarządowymi;
- b) uchwalania rocznego Programu Współpracy;
- c) zapewnienia w budżecie środków finansowych na jego realizację.

2) **Wójt** w zakresie:

- a) bieżących kontaktów z organizacjami i pracownikiem wyznaczonym do współpracy z organizacjami pozarządowymi;
- b) dysponowania środkami na ten cel w ramach budżetu gminy;
- c) zatwierdzania regulaminów konkursowych;
- d) ogłaszania konkursów na realizację zadań publicznych;
- e) podpisywania umów o dotacje.

3) **Pracownik wyznaczony do współpracy** z organizacjami pozarządowymi w zakresie:

- a) organizowania współpracy o charakterze pozafinansowym z organizacjami pozarządowymi;
- b) pełnienia roli mediatora pomiędzy organizacjami pozarządowymi a Gminą w sytuacjach konfliktowych;
- c) koordynowania działań komórek organizacyjnych Urzędu z organizacjami pozarządowymi;
- d) przygotowania co roku projektu programu współpracy;
- e) monitorowania zmian aktów prawnych dotyczących współpracy z organizacjami pozarządowymi;
- f) promocji programu współpracy i organizacji pozarządowych działających na terenie gminy.

2. Realizatorami współpracy ze strony sektora pozarządowego są podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy.

Rozdział V – Formy współpracy

1. Współpraca między Gminą a Organizacjami realizowana jest w formie finansowej i pozafinansowej.

2. **Współpraca finansowa** obejmuje:

- 1) zlecanie Organizacjom realizacji zadań publicznych Gminy w trybie otwartego konkursu ofert, na zasadach określonych w Ustawie, w formach powierzenia wykonania zadania publicznego lub wspierania takiego zadania publicznego zgodnie z priorytetowymi zadaniami wyznaczonymi w Programie,
- 2) zlecanie Organizacjom realizacji zadań publicznych Gminy w trybie pozakonkursowym na podstawie art. 19a Ustawy zgodnie z priorytetowymi zadaniami wyznaczanymi w programie, jeśli na ten cel zostały zabezpieczone środki finansowe,
- 3) możliwość złożenia przez Organizację wniosku z własnej inicjatywy. W przypadku uznania przez Gminę celowości realizacji takiego zadania, Gmina podejmuje decyzję o trybie zlecenia realizacji takich zadań zgodnie z art. 12 Ustawy,
- 4) możliwość zawierania przez Gminę umów partnerskich z Organizacjami w celu wspólnej realizacji projektów finansowanych ze środków pozabudżetowych, na zasadach określonych w odrębnych przepisach,
- 5) możliwość zawierania przez Gminę umów o współorganizację przedsięwzięć podejmowanych z organizacjami pozarządowymi,
- 6) możliwość zawierania przez Gminę umów o wykonanie inicjatywy lokalnej na zasadach i w trybie określonym w odrębnej Uchwale Rady,
- 7) możliwość powierzenia realizacji zadań publicznych, jeżeli dane zadanie można zrealizować efektywniej, w inny sposób określony w odrębnych przepisach, w szczególności poprzez zakup usług na zasadach i w trybie określonym w ustawie Prawo Zamówień Publicznych.

3. **Współpraca pozafinansowa** polega na:

- 1) bieżącej komunikacji i wymianie informacji w szczególności w zakresie:
 - a) rozpoznawania potrzeb społeczności lokalnej i wspólnego planowania działań służących zaspokajaniu tych potrzeb,
 - b) planowania przez Gminę i Organizację kierunków działalności oraz współdziałania w celu zharmonizowania tych kierunków,
 - c) publikowania ważnych informacji o działaniach podejmowanych przez Gminę oraz przez Organizację na stronie internetowej Gminy: <https://samorząd.gov.pl/web/maz-wierzbica>,
- 2) konsultowaniu z Organizacjami projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych Organizacji, w tym w szczególności:
 - a) konsultacji Programu Współpracy w oparciu o proces zasięgnięcia opinii u Organizacji,
 - b) wykorzystania w konsultacjach z Organizacjami aktywnych form podnoszących ich efektywność, w tym otwartych spotkań z Organizacjami,
 - c) zapraszania Organizacji do udziału w pracach wspólnych zespołów o charakterze doradczym i konsultacyjnym, których zadaniem będzie tworzenie lub opiniowanie aktów normatywnych, dokumentów o charakterze strategicznym oraz rozwiązań służących lepszemu zaspokajaniu potrzeb mieszkańców,
- 3) inicjowaniu i wspieraniu przedsięwzięć, zadań i projektów partnerskich z Organizacjami opartych o współpracę pozafinansową, w oparciu o ustalone zasady, w tym tworzeniu przez

Gminę warunków do rozwoju współpracy Organizacji poprzez stymulowanie oraz merytoryczne i organizacyjne wspieranie projektów partnerskich Organizacji,

4) udostępnianiu zasobów materialnych Gminy na działania Organizacji w oparciu o ustalone zasady korzystania, w tym w szczególności:

a) udostępnianie przez Gminę, w miarę możliwości, bezpłatnie posiadanych zasobów takich jak lokale (np. sale na spotkania), sprzęt techniczny Organizacjom realizującym swoje zadania statutowe, o ile są one zgodne z zadaniami Gminy,

b) umożliwianie Organizacjom realizacji przedsięwzięć na terenie gminnych obiektów sportowych (boisk szkolnych, hali sportowej),

5) inicjowaniu lub współorganizowaniu szkoleń i doradztwa dla Organizacji mających na celu rozwój i profesjonalizację ich działalności,

6) przesyłaniu Organizacjom, w miarę posiadanej wiedzy, informacji na temat możliwości pozyskania funduszy zewnętrznych,

7) promowaniu przez Gminę działalności Organizacji i pomocy w tworzeniu ich pozytywnego wizerunku, m.in. poprzez wsparcie promocyjne organizowanych przez Organizacje wydarzeń i projektów, przekazywanie w miarę dostępności materiałów promocyjnych Gminy, publikację materiałów promocyjnych na temat Organizacji z terenu Gminy oraz pomoc w kontaktach z mediami lokalnymi i regionalnymi,

8) udzielaniu Organizacjom rekomendacji,

9) ułatwianiu współpracy między Organizacjami a jednostkami organizacyjnymi Gminy,

10) wspieraniu Organizacji w podejmowaniu współpracy z innymi podmiotami z terenu Gminy, Województwa i innych samorządów,

11) organizowaniu spotkań roboczych (w zależności od potrzeb) z przedstawicielami Organizacji,

12) zbieraniu informacji o Organizacjach funkcjonujących na terenie Gminy,

13) prowadzeniu bazy Organizacji działających na terenie Gminy oraz jej aktualizowaniu.

4. Organizacje pozarządowe mogą ubiegać się o udostępnienie lokalu lub obiektu będącego własnością Gminy na prowadzenie działalności pożytku publicznego z uwzględnieniem przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami i możliwościami Gminy w tym zakresie.

1) Organizacje pozarządowe ubiegające się o udostępnienie lokalu lub obiektu, zobowiązane są do złożenia wniosku oraz następujących dokumentów:

a) sprawozdania z działalności w roku poprzednim (nie dotyczy organizacji nowopowstałych);

b) sprawozdania finansowego za ubiegły rok (nie dotyczy organizacji nowopowstałych);

c) opisu zadań publicznych, które będą realizowane w lokalu czy obiekcie;

d) dokumentów określających status prawny wnioskodawcy.

2) Stosownie do możliwości, które wynikają z zasobów będących w dyspozycji Gminy podejmuje decyzję o użyczeniu lokalu, obiektu, wyposażenia, a także określa warunki na jakich zostanie zawarta umowa.

3) Gmina może rozwiązać umowę użyczenia ze skutkiem natychmiastowym w przypadku wykorzystywania przedmiotu umowy niezgodnie z przeznaczeniem i celami zawartymi w umowie.

Rozdział VI – Priorytetowe zadania publiczne

1. Do priorytetowych zadań Gminy w roku 2027 we współpracy finansowej i pozafinansowej z Organizacjami należą zadania w zakresie:

1) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,

2) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej,

- 3) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym,
- 4) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym,
- 5) działalności na rzecz kultywowania i umacniania lokalnej tradycji,
- 6) ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego.

2. Wykaz zadań w poszczególnych obszarach, na realizację których Gmina ogłosi konkursy:

Obszar	Zadanie
Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym	Realizacja pozalekcyjnych programów profilaktyczno-wychowawczych i profilaktyczno-edukacyjnych z zakresu wczesnej profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Wierzbica.
Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej	Szkolenie dzieci i młodzieży oraz dorosłych w dyscyplinach sportowych: a) zapasy, b) piłka nożna, c) piłka siatkowa, d) lekka atletyka.
Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego.	Zadania w obszarze będą wynikały z propozycji złożonych w otwartych konkursach ofert.
Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym.	Wspieranie polityki senioralnej poprzez aktywizację i integrację seniorów z terenu Gminy Wierzbica.
Działalność na rzecz kultywowania i umacniania lokalnej tradycji.	Wspieranie Kół Gospodyń Wiejskich w kultywowaniu i promowaniu lokalnych tradycji.
Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego.	Opieka nad wolno żyjącymi zwierzętami na terenie Gminy Wierzbica.

Rozdział VII - Okres realizacji Programu

1. Program obowiązuje od 1 stycznia 2027 r. do 31 grudnia 2027 r.

Rozdział VIII - Sposób realizacji Programu

1. Program realizowany będzie z wykorzystaniem finansowych i pozafinansowych form współpracy z Organizacjami zapisanych w rozdziale V Programu.
2. Bezpośrednią współpracę z Organizacjami prowadzi w ramach swoich kompetencji pracownik Gminy realizujący zadania publiczne z zakresu wymienionego w rozdziale VI Programu.

3. Realizację Programu ze strony Urzędu koreluje i monitoruje pracownik wyznaczony przez Wójta do współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Rozdział IX - Finansowanie realizacji zadań publicznych

1. Zlecanie zadań publicznych Organizacjom odbywa się poprzez wspieranie lub powierzanie realizacji zadań publicznych.
2. Program jest finansowany ze środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań publicznych w ramach budżetu Gminy.
3. Przewidywana kwota środków przeznaczona na realizację Programu wyniesie 216 000,00 zł.
4. Ostateczna kwota środków przeznaczona na realizację Programu zostanie potwierdzona przez Radę Gminy w Wierzbicy w uchwale budżetowej na rok budżetowy 2027.

Rozdział X - Sposób oceny realizacji Programu

1. Ustala się następujące wskaźniki niezbędne do oceny realizacji Programu:
 - 1) liczba ogłoszonych otwartych konkursów ofert,
 - 2) liczba ofert, złożonych w otwartych konkursach ofert, w tym ofert wspólnych, w tym liczba Organizacji,
 - 3) liczba umów zawartych z Organizacjami na realizację zadań publicznych w ramach środków finansowych przekazywanych organizacjom przez Gminę,
 - 4) liczba umów, które nie zostały zrealizowane lub zostały rozwiązane przez Gminę z przyczyn zależnych od Organizacji,
 - 5) liczba Organizacji podejmujących po raz pierwszy zadania publiczne w oparciu o dotacje,
 - 6) wysokości kwot udzielonych dotacji w poszczególnych obszarach,
 - 7) wielkość wkładu własnego finansowego i pozafinansowego Organizacji w realizację zadań publicznych,
 - 8) liczba projektów aktów normatywnych stanowionych przez Radę Gminy, konsultowanych przez Organizacje,
 - 9) liczba spotkań oraz szkoleń adresowanych do Organizacji przez Gminę,
 - 10) liczba wydarzeń realizowanych przez Organizacje wspieranych przez Gminę w różnych formach promocyjnych i organizacyjnych.

Rozdział XI - Informacja o sposobie tworzenia Programu oraz przebiegu konsultacji

1. Program został przygotowany przez pracownika Urzędu wyznaczonego przez Wójta do współpracy z organizacjami pozarządowymi, na podstawie wniosków i propozycji przekazanych przez Organizacje i właściwe referaty organizacyjne Gminy. W Programie zostały uwzględnione również dotychczasowe doświadczenia Gminy z bieżącej współpracy z Organizacjami oraz doświadczenia z realizacji poprzednich rocznych programów współpracy.
2. Konsultacje Programu zostaną przeprowadzone zgodnie z uchwałą Nr XI/72/2015 Rady Gminy Wierzbica z dnia 17 września 2015 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3

ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

3. Po uchwaleniu Programu przez Radę Gminy w Wierzbicy, Program zostanie zamieszczony:

1) w Biuletynie Informacji Publicznej,

2) na stronie internetowej Urzędu.

Rozdział XII - Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert

1. Komisje konkursowe powoływane są w celu opiniowania złożonych ofert w ramach konkursów ofert na realizację zadań publicznych z obszarów określonych w rozdziale VI Programu.

2. Wójt powołuje w drodze zarządzenia komisję konkursową oraz ustala jej skład osobowy i tryb pracy.

3. Komisja konkursowa powoływana jest na okres realizacji niniejszego Programu.

4. W skład komisji konkursowej wchodzi przedstawiciele Wójta oraz Organizacji. Przedstawicieli Organizacji wybiera Wójt spośród zgłoszonych przez Organizację kandydatur, w pierwszej kolejności powołuje osoby z Organizacji działających w obszarze działania zbieżnym z zakresem merytorycznym konkursu, z wyłączeniem osób reprezentujących Organizację biorące udział w konkursie.

5. W pracach komisji konkursowej mogą zasiadać, z głosem doradczym, osoby posiadające specjalistyczną wiedzę w dziedzinie obejmującej zakres zadań publicznych, których konkurs dotyczy.

6. Na pierwszym posiedzeniu, członkowie komisji konkursowej składają oświadczenia o bezstronności.

7. Do członków komisji konkursowej biorących udział w opiniowaniu ofert stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego, dotyczące wyłączenia pracownika.

8. Komisja konkursowa obraduje na posiedzeniach zamkniętych, bez udziału oferentów.

9. Uczestnictwo w pracach komisji konkursowej jest nieodpłatne.

10. Komisja konkursowa opiniuje złożone oferty pod względem formalnym i merytorycznym oraz proponuje wysokość dotacji i przedstawia propozycje rozstrzygnięcia Wójtowi, który podejmuje ostateczną decyzję o odrzuceniu lub przyjęciu oferty oraz udzieleniu i wysokości dotacji.

11. Wykaz Organizacji, które przystąpiły do konkursu ofert oraz wykaz Organizacji, którym przyznano dotacje, rodzaj zleconych zadań i kwoty przyznane na ich realizację zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej, na tablicy ogłoszeń Urzędu oraz na stronie internetowej Urzędu.

WÓJT GMINY

Agnieszka Jastrzębska
mgr Agnieszka Jastrzębska